

p. 761

Wydawnictwa Szkolne
KSIĘGARNI J. LISOWSKIEJ

Dzwonkowski Włodz. Repetytorjum maturalne Cz. I.	
Historja starożytna.	1.85
— Cz. II. Historja średniowieczna.	3.10
— Cz. III. Historja nowożytna.	2.50
— Cz. IV. Historja nowoczesna.	4.—
— Cz. V. Dzieje Polski.	4.

Biblioteczka szkolna historyczna:

w opracowaniu prof. Henryka Mościckiego.

I. Wybór dokumentów niezbędnych do nauki historii polskiej. Cz. I.	1.50
II. Wybór dokumentów niezbędnych do nauki historii polskiej. Cz. II.	2.—
Poleczone przez M. W. R. i O. P.	
III. Konstytucja 3 maja (rozbiór, porównanie. z innymi konstytucjami, poleczone przy M. W. R. i O. P.	2.—
IV. Wskazówki praktyczne dla nauczycieli historii, poleczone M. W. R. i O. P.	3.—

PYTANIA I ZADANIA

SPRAWDZAJĄCE LEKTURĘ DOMOWĄ UCZNIA
W ZAKRESIE POWIEŚCI POLSKIEJ XIX WIEKU

ułożone przez

Zofję Jętkiewiczową i Zofję Ślósarską

W A R S Z A W A — 1929
WYDAWNICTWO KSIĘGARNI J. LISOWSKIEJ
Aleje Jerozolimskie № 15

9761

W S T Ę P

Lista lektury uzupełniającej jest tak obszerna, że wielką swobodę wyboru pozostawia nauczycielowi; sądzymy więc, że z równą korzyścią dla ucznia możnaby dobrać na wszystkie klasy gimnazjum wyższego inne powieści, aniżeli te, które mamy zamiar w niniejszej pracy omówić.

Niemniej przeto ten wybór, obejmując po jednej powieści Kraszewskiego, Korzeniowskiego, Rzewuskiego, Orzeszkowej, Prusa, Sienkiewicza i Żeromskiego, stanowi wraz z powieściami, objętymi przez lekturę podstawową, pewien całokształt, wystarczający dla zobrazowania uczniom szkoły średniej rozwoju powieści polskiej w XIX wieku.

Żaden rodzaj literacki nie jest tak narażony na niebezpieczeństwo bezmyślnego traktowania, na czytanie wyłącznie dla zaspokojenia ciekawości, czy też zabicia czasu, jak właśnie powieść. Do niedawna młodzież różniczkowała lekturę na książki do nauki i tak zwane „książki do czytania”, z których oczywiście niczego nauczyć się nie spodziewała. Do tych ostatnich zaliczała właśnie powieści.

Zaprawić tedy ucznia do gruntownego i umiejętnego czytania powieści, wyrobić mu pewien smak estetyczny, by w przyszłości umiał czynić odpowiedni wybór w belletrystyce, należy niewątpliwie do zadań szkoły średniej.

Tak zapewne sądził wydział programowy M. W. R. i O. P., umieszczając na liście lektury uzupełniającej dla gimnazjum

wyższego znaczną ilość powieści. Ścisłe sprawdzenie tej lektury domowej drogą pytań i zadań piśmiennych jest środkiem, ćwiczącym skutecznie w umiejętnym czytaniu.

Z powodu jednak ograniczonego czasu, jakim rozporządza nauczyciel języka ojczystego, pytania takie i zadania muszą być treściwe i zwarte zarazem, co niezawsze jest rzeczą łatwą. Dlatego sądzimy, że dzielenie się z młodszymi kolegami doświadczeniem po przerobieniu pewnego materiału może być pożyteczne.

Autorki.

„STARA BAŚN”

J. I. Kraszewskiego.

PYTANIE

- I—II 1. Jakie szczegóły życia dawnych słowian występują w pierwszych dwóch rozdziałach „Starej Baśni” (urządzenie chaty, ubiory, rysy obyczajowe).
- III 2. Czego dowiadujemy się o stosunku knezia do kmieci i w jakim celu śle Stary Wisz Sambora na zamek książęcy?
- IV 3. O czym mówią nam pieśni Starego Słowana? (treść i forma pieśni).
- V—VI 4. Jak przedstawia się przybyszom dwór książęcy, osoba knezia i jego żony? Jakich zabaw stają się świadkami?
- VII—VIII 5. Co wywołuje decyzję Wisza zwołania wiecu?
6. Jakie narady odbywa Wisz z Domanem, Piastunem, i Ziębą?
- IX 7. Jak przyjmuje propozycję Wisza Stary kneź Miłosz?
8. W jakich okolicznościach ginie Stary Wisz?
9. Kto podejmuje rozpoczęte przezeń dzieło?
10. Dlaczego Ludek traci sojusznika w Domanie?
- X 11. Jaki był przebieg wiecu na „Żmijowem Uroczysku” i jaką na nim rolę odegrał Słowan?

- XI 12. Jakie dowody przenikliwości składa wróżka Jaruha, gdy przestrzega Dziwę przed niebezpieczeństwem, gdy odgaduje przyczynę kalectwa Znoska?
- XII 13. Opowiedz o porwaniu i ucieczce Dziwy.
- XIII 14. W jaki sposób Myszkowie prowadzili za-
czętą przez Wisza robotę i kto jej wśród kmieci
przeciwdziałal?
- XIV 15. Czego szukał kneź w chramie na Lednicy
i co tam przeżył?
- XV 16. Jak postępuje z wrogami swymi Chwostek,
a jakiej taktyki chwytą się jego żona?
- XVI 17. Jakie stanowisko zajęli stryjowie wobec
zatargu między kmieciami a kneziem?
- XVII 18. Jakim niecnym czynem płacą im za to
Chwostek i Brunhilda?
19. Co przyniosły narady Miłosza, Myszków
i Bumira na Lednicy?
- XVIII 20. W jakich okolicznościach dowiaduje się
kneź prawdy z ust dobroczyńcy swego, Piastuna?
- XIX 21. O czym pouczyli Piastuna obcy przybysze?
22. W jakich warunkach zapłonęły wici, zwo-
lujące na walkę z nienawistnym kneziem?
- XX 23. Czego szukał Doman na Lednicy i co
oderwało go od spraw sercowych.
- XXI 24. Jak przyjęto krwawe wici na dworze
knezia?
25. Wskaż rysy charakterystycznego dla da-
nej epoki okrucieństwa w sposobie oblegania i zdo-
bycia Stołbu?
- XXII 26. Jakie cechy polan uzewnętrzniły się w cza-
sie wiecu na pobjowisku?
- XXIII 27. Dzięki jakiemu zwycięstwu mogli się po-
lanie sposobić do nowego wiecu?

28. Kogo należało wybrać, kierując się wy-
rocznią, oraz doświadczeniem z ostatnich, nieuda-
nych wyborów?
- XXIV 29. Czem się skończyło wesele Domana?
- XXV 30. Jaki wpływ na zmianę stosunku Dziwy do
Domana miała jego choroba na wyspie Lednicy?
- XXVI 31. O ile zgodny wybór Piastuna na knezia
związany jest ze znaną legendą o Piaście?
- XXVII 32. Co sądzi gęślarz Słowan o zemście i śmierci
Miłosza i jego rodu?
- XXVIII 33. Jaką usługę oddał Dobek nowemu kne-
ziowi i bratniemu wojsku?
- XXIX 34. Jaki był przebieg zwycięskiej walki Pia-
stuna z Leszkami? Gdzie stanęła nowa, kneziow-
ska stolica?
35. W jakich okolicznościach znalazł się Do-
man znowu na Lednicy i jakie tam powziął posta-
nowienia?
- XXX 36. Jak rozwiązuje autor wątek polityczno-
obyczajowy, a jak miłosny?
37. Jaki jest stosunek Kraszewskiego w „Sta-
rej Baśni” do podań dziejowych?

Z A D A N I A.

1. Rola pieśniarza u dawnych Słowan.
2. Piastun i jego zagroda.
3. Świątynia w Lednicy i jej straż.
4. Apostołowie nowej wiary w chacie u Pia-
stuna.
5. Charakterystyka Znoska i jego rola w po-
wieści.

6. Wybór następcy Pepelka, a późniejsze elekcje, zwłaszcza elekcja Wiśniowieckiego według „Pamiętników Paska“.

7. Obrzędy i zwyczaje dawnych Słowian według „Starej Baśni“, (pogrzebowe, weselne i inne).

8. Stosunek do podań dziejowych w „Starej Baśni“, a w „Lilli Wenedzie“ i w „Balladynie“.

KRZYŻACY

przez Henryka Sienkiewicza

TOM I.

- I 1. Jakie rysy obyczajowe 14 wieku poznajemy z rozmowy w karczmie „Pod lutym Turem“?
- a) Jaki stosunek rycerstwa do mieszczan?
 - b) Jakie zwyczaje rycerskie?
 - c) Jaki typ duchownego?
 - d) Jakie zabobony pogańskie? i t. p.
- II 2. Jak zawiązuje się akcja miłosna na tle obrazu dworu księżny Anny Danuty Mazowieckiej?
- III 3. Czego dowiadujemy się o Krzyżakach z rozmowy między księżną i Opatem?
4. Co mówi nam modlitwa Zbyszka o jego uczuciach i dążeniach?
- IV 5. Na jaką przygodę naraziła Zbyszka chęć dotrzymania ślubu?
6. Jaki obrót przybrała sprawa po skardze krzyżaka przed królem?
- IXIV 7. Co czynią w celu ocalenia i pocieszenia Zbyszka obie księżne Mazowieckie, Danusia, rycerze, a przede wszystkim Maćko z Bogdańca?
8. W czym okazuje się bezwzględne poszanowanie prawa?

9. Dzięki jakiemu prawu zwyczajowemu udało się ocalić Zbyszka w chwili egzekucji?
10. Jaką postawę zachowuje rycerz w obliczu śmierci i jak reaguje na swe niespodziane ocalenie?
- V 11. Na jakim tle ukazują nam się postaci króla Władysława Jagielly i królowej Jadwigi?
- VI 12. Jak przyjmuje naród wieść o chorobie i śmierci ukochanej królowej?
13. Jakie plany na przyszłość snują Maćko i ocalony Zbyszko?
 a) co do przyszłej służby rycerskiej?
 b) co do odbudowania siedziby rodowej?
- VII i VIII 14. Jakie powikłania w zamiarach Zbyszka względem Danusi następują wskutek stanowiska, zajętego przez Juranda ze Spychowa?
- IX 15. O czym rozmawiają starzy sąsiedzi Maćko z Bogdańca i Zych ze Zgorzelic, spotkawszy się po długim niewidzeniu w lesie?
16. Co sprawia, że pierwsze spotkanie Zbyszka z Jagienką zdaje się zapowiadać nowe powikłania w losie obojga młodych?
- X 17. Jakie wrażenie odniósł Zbyszko z pierwszej bytności w Zgorzelicach?
- XI 18. Jaką nieocenioną usługę oddała Jagienka Zbyszkowi, podczas jego nocnej wyprawy na niedźwiedzie?
- XII 19. Dzięki czemu wyzdrowiał stary Maćko i jakie snuł projekty co do Zbyszka w rozmowie z sąsiadem?
- XIII 20. Co było przyczyną gorzkich łez Jagienki w drodze powrotnej z wyprawy na bobry?
- XIV, XV i XVI 21. Jaki typ kapłana Jagiellowych czasów poznajemy w księdzu Opacie?

22. Jak załatwił Zbyszko sprawę z Wilkiem i Cztanem?

23. Co wywołało srogi gniew Opata i jego nagły wyjazd z Bogdańca?

XVII 24. Jakie nowe rysy charakteryzujące Jagienkę, poznajemy podczas odwiedzin Maćka w Zgorzelicach, po wyjeździe w świat Zbyszka?

XVIII 25. Kogo kolejno spotykał Zbyszko w drodze do Ciechanowa?

26. Jak charakteryzuje Hławę, Sanderosa, de Lorche ich sposób zachowania się?

XIX 27. Dzięki jakim rozmowom kształtuje sobie rycerz zachodni, de Lorche, nowy sąd o Polakach, Litwinach i poczynaniach krzyżackich?

XX 28. Jakie dowody siły i męstwa składają podczas polowania Zbyszko i rycerz de Lorche?

29. Co zapowiada zachowanie się krzyżaka wobec Danusi i czy propozycja jego poratowania Zbyszka wydaje nam się szczerą?

XXI 30. Jaką skargę na Juranda zanoszą krzyżacy do księcia Mazowieckiego — i jaki piekielny plan zemsty nad Jurandem obmyślają wobec stanowczej postawy księcia?

XXII 31. Dlaczego krzyżacy mordują rycerza de Fourcy i dlaczego usiłują zabić Hławę?

XXIII 32. W jakich okolicznościach otrzymuje Zbyszek rycerski pas i ostrogi?

XXIV 33. Jakie wrażenie sprawia przyspieszony ślub Danusi ze Zbyszkim?

XXV 34. Co zastał Zbyszko w Ciechanowie?

XXVII 35. W jakich okolicznościach przybywa tak radośnie oczekiwany Jurand do Ciechanowa?

- X i VIII 36. Jaki grom uderza w serce Zbyszka i Juranda?
- XXIX 37. Czego żądali od Juranda wysłańcy krzyżacy i co zmusiło Juranda do przystania na ich warunki?
- XXX 38. Jakie, niezrozumiałe dla Zbyszka, przygotowania czyni Jurand; czemu nawet przed najbliższymi ukrywa cel swego wyjazdu?
- XXXI 39. Co przecierpiał Jurand zanim się przed nim rozwarły bramy Szczytna?
40. Do jakiego upokorzenia uczynił go zdolnym z oddali słyszany śpiew Danusi?

T O M II.

41. Jak został przyjęty Jurand przez komtura i jego otoczenie?
42. Do czego doprowadziły Juranda okrucieństwo i obłuda krzyżaków?
- II 43. Co stanowi treść narad krzyżaków w obecności de Bergowa, a co po jego wyjściu?
44. Jakie właściwości krzyżackie występują przy układaniu podstępnej misji dla brata Rotgiera?
- III 45. Jakiego doznał przyjęcia wysłaniec krzyżacki na dworze książąt Mazowieckich?
- IV i V 46. Dlaczego księstwo i ich dwór z taką trwogą oczekiwali wyniku „Sądu Bożego” między Zbyszkiem a krzyżakiem?
47. Jaki był przebieg tej walki?
- VI 48. Co było przedmiotem narady z księciem przed wyjazdem Zbyszka?
49. Co zastał Zbyszko w Spychowie, jak rozporządził Hławą i dokąd sam wyruszył z rycerzem de Lorche?

50. Jakie okrucieństwa Zygfyryda dopełniły miary jego zbrodni?
- VII 51. Kto ocalił Danusią przed pomstą Zygfyryda?
- VIII 52. Jak przyjął wieści o Zbyszku Maćko z Bogdańca, a jak Jagienka?
- IX 53. Dlaczego Maciek zabiera z sobą Jagienkę?
54. Komu chytrze powierza opiekę nad Bogdańcem i Zgorzelicami?
- X i XI 55. Co zastali nasi podróżni w Sieradzu, Łęczycy i Płocku?
56. W jakich okolicznościach spotkali Juranda i czemu zawrócili do Spychowa?
57. W jakim celu wyruszył Maćko do Szczytna?
- XII 58. Co oznaczały ruchy Juranda na wieść o zamiarze pomszczenia go przez oddanych mu ludzi?
- XIII 59. Dlaczego Maćko nie wrócił do Spychowa?
- XIV 60. Jak przyjęła Jagienka wieści, przywiezione przez Hławę?
61. Co opowiadał Hława o gotującej się wojnie z krzyżakami?
- XV 62. Co skłoniło rycerzy mazowieckich do przedsięwzięcia wyprawy na Żmudź?
- XVI i XVII 63. Co zmusiło Zbyszka do zaniechania swych poszukiwań i dlaczego przyłączył się do wojska Skirwojły?
64. Jakie cechy tego wojska i wodza podkreśla autor?
- XVIII i XIX 65. Jaki był przebieg bitwy z posiłkowym oddziałem krzyżaków?
- XX 66. Dlaczego rycerz de Lorche po wyjaśnieniach Zbyszka co do stosunków krzyżacko-żmudzkich uznał się za jego jeńca?

67. Jakich wieści udzielił Zbyszkowi de Lorche i Sanderos?
- XXI 68. Jaką wyprawę przedsięwzięje Zbyszko z towarzyszymi?
- XXII 69. W jakich warunkach odnajdują Danusię?
- XXIII 70. Co ocaliło Zygryda od strasznej zemsty Zbyszka?
71. O czym wspólnie przekonali się Arnold i Maćko w dłuższej rozmowie?
72. Co obmyślili opiekunowie co do dalszych losów Jagienki ze Zgorzelic?
- XXIV 73. Jakie skutki pociągnęła za sobą ucieczka słuźki?
74. W jakim stanie wiezie Zbyszko Danusię do Spychowa?
- XXV 75. O jakiej wewnętrznej przemianie w duszy Juranda świadczy jego postępek względem Zygryda?
- XXVI 76. Jak ginie Zygryd i jakie wizje dręczą go przed śmiercią?
77. O czym tak smutnie rozmyślała Jagienka w drodze do Płocka?
- XXVII i VII 78. Jak powraca Danusia do Spychowa?
79. Co się dzieje ze starym Jurandem po powitaniu martwego dziecka?
- XXIX 80. Co wyprowadziło Zbyszka z odrętwienia po śmierci Danusi?
81. Jakie wieści przywiózł rycerz de Lorche o Tolimie, Maćku z Bogdańca i o sprawach politycznych?
- XXX 82. O czym dowiaduje się Zbyszko od giermka Hlavy w Płocku?
83. Co go uderza przy spotkaniu z Jagienką i pierwszej z nią rozmowie?

- XXXI 84. Jaką pomoc dla Stryja i jaki zaszczyt dla Zbyszka wyjednał rycerz Powala z Taczewa?
- XXXII 85. Jaki był wynik układów w Raciążku dla sprawy publicznej, a jaki dla losów Maćka?
86. Co mąciło spokój ducha Wielkiemu Mistrzowi Zakonu, dlaczego pozostawał w nieustannej rozterce z własnym sumieniem?
- XXXIII 87. Jakie uczucia budzi w duszach rycerzy polskich widok potężnej twierdzy krzyżackiej w Malborgu?
88. Na czym opiera swe nadzieje Zyndram z Maszkowic?
89. Co znaczą jego słowa: „Wiecie, co trzyma w kupie cegły? — wapno; a wiecie co ludzi — miłość” — oraz: „Zakon to rycerz, który ma poderżnięty poprąg u siodła i strzemiona”.
- XXXV 90. Jaką odpowiedź dają podczas uczty rycerze polscy na przechwałki W. Mistrza co do potęgi Zakonu, opartej na złocie i żelazie?
- XXXVI i VII 91. Czem Jagienka ujęła sobie smutne serce Zbyszka?
- XXXVIII 92. Dokąd rozjeżdżają się Maćko z Jagienką i Zbyszko, a kogo osadzają na gospodarstwie w Spychowie?
- XXXIX 93. Co zapowiada pożegnanie Jagienki i Zbyszka?
- XL 94. Co zastał Maćko w Bogdańcu, w jakim celu wyruszył do Krakowa i o czym miał sposobność tam się przekonać?
- XLI 95. Dlaczego Maćko decydował się odstąpić sporny grunt staremu Wilkowi?
- XLII 96. Jakie wydarzenia polityczne spowodowały powrót Zbyszka do Bogdańca?

- XLIII i IV 97. W jaki sposób ziściły się pragnienia staro Maćka co do ustalenia losu Zbyszka i przyszłości rodu Gradów?
- XLV 98. Co parło naród cały ku nieuniknionej rozprawie z zaborczym wrogiem?
- XLVI i VII 99. POCO jeździł stary Maćko do Malborga i jakie przywiózł wieści?
- XLIX 100. Jakie przygotowania do walki z krzyżakami czyniła cała Polska, sąsiedzi Maćka, i Zbyszko w swoim kasztelu?
101. Co było ową ostatnią kroplą, przepelniającą miarę cierpliwości króla polskiego?
102. Jaki obraz sił zbrojnych polsko-litewskich ukazał się oczom Zbyszka, Maćka, Powały z Tarczewa i rycerza de Lorche, gdy przejeżdżali przez obóz w przeddzień bitwy?
103. Jakie znaki na niebie i płynące z nich wróżby napelniły ich dusze nadzieją zwycięstwa?
- I 104. Jaki był przebieg bitwy pod Grünwaldem?
- II 105. Jakie najważniejsze momenty wyodrębniają się w tej walce ze względu na sprawę ogólną i na czyny poszczególnych rycerzy?
106. Co znaczą słowa końcowe: „Więc tobie święta przeszłości i tobie krwi ofiarna niech będzie chwała i cześć po wszystkie czasy”?

ZADANIA.

- I. Kult mocy fizycznej w krzyżakach.
- II. Pojęcia religijne ludzi średniowiecza.
- III. Obyczaj rycerski ludzi średniowiecza.

IV. Życie na dworze książąt Mazowieckich w czasach Jagiellowych.

V. Miłość Maćka z Bogdańca do Zbyszka i Jagienki; jego dbałość o potęgę rodu.

VI. Stosunki polsko-krzyżackie w powieści.

VII. Udział Litwy w starciu między Polską a Zakonem.

VIII. Jurand ze Spychowa jako rycerz chrześcijański.

XI. Ugrupowanie i sposób przedstawienia postaci w powieści (postaci, stanowiące tło i bohaterowie powieści).

X. Opisy bitew w „Krzyżakach” i ostatecznej rozprawy pod Grünwaldem.

LISTOPAD

H. Rzewuskiego

TOM I.

- I 1. Wskutek jakich przyczyn Ludwik i Michał Strawińscy mieli otrzymać odmienne wychowanie?
- II 2. Jakie wartości wyniósł Michał z domu ojca i z Jezuickiej szkoły?
- III 3. W jaki sposób zdobył p. Michał wybitne stanowisko w palestrze Słonimskiej?
- IV 4. Co zapoczątkowuje sławę i dobrobyt młodego strażnikowicza?
- V 5. Na czym polegało odmienne wychowanie Ludwika Strawińskiego?
- VI 6. Jakie były źródła powodzenia i niepowodzenia Ludwika na dworze Wersalskim?
- VII 7. Jak powodziło się Ludwikowi Strawińskiemu na dworze królewskim w Warszawie?
- VIII 8. Jak się przedstawia stosunek Albeńczyków do ks. Wojewody Wileńskiego?
- IX 9. W jakim środowisku szukał p. Strażnik przyszłej synowej?
- X 10. Jakie uroczystości i dary uświetniły zaręczyny Michała z Zosią?

TOM II.

- I i VIII 11. Jakie sprawy wypełniają pierwsze osiem rozdziałów tego tomu i jaki jest ich przebieg?
- IX 12. Co jest treścią listu szambelana Gintowta do kasztelanowej inflanckiej?
- X i XV 15. Jakie sprawy polityczne poznajemy w następnych rozdziałach?
- XII 14. W jakim celu autor przenosi nas do Niewadowa?

TOM III.

- I i II 15. W jaki sposób rozwijają się oba wątki powieści w dwóch pierwszych rozdziałach tomu trzeciego?
16. Który wątek i w jaki sposób rozwija się w następnych rozdziałach?
- III i X 17. Czyje losy wypełniają ostatnie cztery rozdziały?
- XI i XIV 18. Jak zaznacza się kontrast między tragicznym losem Michała a Ludwika?
19. Jakie ma znaczenie epilog powieści?

ZADANIA.

- I. Wspólne rysy obyczajów staropolskich w „Panu Tadeuszu” i czterech pierwszych rozdziałach „Listopada”.
- II. Tło historyczne powieści.
- III. Charakterystyka porównacza braci Strawińskich?
- IV. Obraz dwóch odłamów społeczeństwa przeciwstawiających się sobie w „Listopadzie”.

a w znanych Ci utworach satyrycznych wieku oświecenia:

- a) sarmaci u Rzewuskiego, a u współczesnych satyryków,
- b) zwolennicy nowych prądów u Rzewuskiego, a u współczesnych satyryków,
- c) kto stanowi w tych czasach grupę ludzi szlachetnych i rozumnych, dążących do pogodzenia dodatnich stron postępu z tradycją?

V. Charakterystyka króla Stanisława Augusta w świetle powieści i w świetle historii.

KOLLOKACJA

J. Korzeniowskiego

- I 1. Co stanowi w pierwszym rozdziale ekspozycję, a co jest zawiązkiem akcji powieściowej?
- II 2. Jakie rysy charakterystyczne prezesa Zegartowskiego poznajemy w drugim rozdziale?
- III 3. Jaki panuje duch w dworku państwa Starzyckich?
- IV 4. Jak się przedstawiają przyszłe ofiary p. prezesa, zebrane na imieninach p. Plachciny?
5. O czym świadczy przyjęcie w domu państwa Plachtów?
- V 6. Z jaką misją wybiera się prezes do dworku pp. Starzyckich?
- VI 7. Co było treścią rozmowy pani Włodzimierzowej Podziemskiej z prezesem?
- VII 8. Jak się układają dalsze stosunki między domem prezesa a dworkiem pp. Starzyckich?
- VIII 9. Jak przez swe postępowanie przeciwstawia się Kamilla planom i intrygom ojca?
10. Jak się rozwija dalej wątek powieściowy?
- IX 11. Jaką drogą udało się prezesowi usidlić „kollokantów”? Do czego doprowadza pana Henryka pogarda, okazywana mu przez Kamillę?

- X 12. Co doprowadziło do pojedynku Henryka z Józefem i jaki był jego wynik?
- XI 15. Jakie są następstwa rozmowy matki z synem?
- XII i XIII 14. Jak reagują „kollokanci“ na intrygi prezesa i czy skutecznie?
- XIV 15. W jaki sposób zabierał się prezes do wyrugowania p. Starzyckiego z majątności?
16. Czyja interwencja powstrzymała go od dalszych działań i za jaką cenę?
- XV 17. Co doprowadziło prezesa do nagłej śmierci?
18. Czem się zajęła przedewszystkiem jego córka i spadkobierczyni?
- XVI 19. W jaki sposób autor rozwiązuje oba wątki akcji?

ZADANIA.

I. Obraz ruiny lekkomyślnych i marnotrawnych obywateli w przeciwstawieniu do rozumnej i oszczędnej gospodarki.

II. Stosunki dzieci do rodziców jako wynik wartości moralnej pokolenia wychowawców.

III. Postać prezesa a znane Ci z literatury postaci chciwców i intrygantów.

IV. Pierwiastki humoru i komizmu w „Kollokacji”.

NAD NIEMNEM

E. Orzeszkowej.

TOM I.

- I 1. Z jakimi ludźmi i stosunkami zapoznajemy się w rozdziale pierwszym drogą charakterystyki pośredniej i bezpośredniej?
2. Jaki krajobraz stanowi tło zadzierzwiającej się akcji?
- II 3. Co mówi nam opis dworu w Korczynie o jego mieszkańcach?
4. Jakie światło rzuca niewczesny żart Kirly na Orzelskiego, Justynę, Różyca, Emilję Korczyńską i jej towarzyszkę?
- III 5. Jakie były tradycje rodziny Benedykta Korczyńskiego, jego wychowanie i ideały młodzieńcze, jakie ukochania przetrwały w nim pomimo zmagania się z twardą rzeczywistością życia?
6. Co dzieli Benedykta Korczyńskiego od jedyne go brata i ukochanej niegdyś żony?
7. Jakie znaczenie mają powtarzane wyrazy: „to... tamto“?
- IV 8. Jakie dysonanse występują na tle pogodnego obchodu imienin pani Emilji Korczyńskiej?
a) uczuciowe;
b) przekonaniowe.

- V 9. Co zawdzięcza Justyna przypadkowemu zbliżeniu się do zaścianka Bohatyrowiczów?
- a) opis zagrody Anzelma;
 - b) zrozumienie dawnych a obecnych stosunków między Bohatyrowiczami a Korczyńskimi.
- VI 10. Z jaką opowieścią wiąże się tradycja rodu Bohatyrowiczów?
- VII 11. Czy obraz życia w Olszynie usprawiedliwia głęboki szacunek, jakim Benedykt Korczyński otaczał swoją sąsiadkę, Kirłową?
- VIII 12. Czem imponuje Kirłowa Róźycowi?
- VIII 13. Jak ustosunkowują się do Darzeckich Benedykt, jego żona, córka, a jak syn?
14. Co jest istotnym powodem bolesnego starcia Witolda Korczyńskiego z ojcem?

T O M II.

- I 15. Jakie stosunki w zaścianku zarysowują się na tle obrazu żniw?
- II 16. Co przeżywa Justyna podczas wyprawy na Mogilę w zakresie uczuć osobistych i narodowych?
- III 17. Jak urabiają się pojęcia Justyny pod wpływem opowieści Anzelma i Marty o przeżytej klęsce narodowej i o osobistych cierpieniach?
- IV 18. Czem imponowała pani Andrzejowa Korczyńska otoczeniu, jaki był jej stosunek do zmarłego męża, i jego ideałów, a jaki do syna?
- IV i V 19. Czy Zygmunt ziścił nadzieje, pokładane w nim przez matkę, jako syn, mąż, artysta i obywatel?
- V 20. Co zmusza Witolda do ponownego prze-

ciwstawiania się ojcu i dzięki czemu następuje chwilowe zbliżenie?

- VI 21. Jaki splot spraw osobistych i ogólnych poznajemy na tle obrzędu weselnego w chacie Fabjana Bohatyrowicza?
- VII 22. Jak zdołał młody Witold Korczyński dojść do zupełnego porozumienia się z ojcem, odwrócić grożącą Bohatyrowiczom ruinę i rzucić złoty pomost zgody między dworem i zaściankiem?
- VIII 23. Jak przyjmują w dworze korczyńskim wieść o zaręczynach Justyny z Jankiem Bohatyrowiczem i rekuzie, danej Róźycowi?
24. Dlaczego Benedykt, Anzelm, Marta i Kirłowa jednoczą się z młodymi w ich szlachetnych dążeniach?
25. Co sprawia, że Emilja, Teresa, Kirło i Orzelski nie są do tego zdolni?

Z A D A N I A.

- I. Opisy przyrody nadniemeńskiej.
- II. Rola Marty a Emilji w domu Benedykta Korczyńskiego.
- III. Orzelski i Teresa jako postaci rezydentów i Kirło jako typ pieczenia.
- IV. Stosunki między dworem i zaściankiem.
- V. Życie szlachty zaściankowej według powieści „Nad Niemnem“.
- VI. Bohatyrowicze a Dobrzyńscy.
- VII. Echa powstania styczniowego w powieści.
- VIII. Wyraziciele demokratycznych ideałów autorki w powieści „Nad Niemnem“.

PLACÓWKA

B. Prusa

- I 1. Jak wygląda dolina Bialki i zagroda Ślimaka?
2. Czego się dowiadujemy o jej mieszkańcach; około jakiej sprawy skupiają się ich myśli i zabiegi?
- II 3. Co zapowiada na przyszłość pierwsza rozmowa Niemców ze Ślimakiem?
- III 4. Jakie strony życia wiejskiego występują w scenie targów Ślimaka z Sołtysem o krowę?
- IV 5. Do jakich wyników doprowadza niedołęstwo Ślimaka i jego nieufność podczas układów z dziedzicem o łąkę?
- V 6. Jakim okolicznościom zawdzięcza Ślimak swój nagły dostatek; jak układają się jego stosunki z otoczeniem?
- VI 7. Jak traktują sprawę sprzedaży ojcowizny dziedzic z żoną a jak Ślimak?
8. Na czym polega różnica w sposobie i celu zabiegania o kupno ziemi przez kupca żyda a kolonistów niemieckich?
- VII 9. Czem koloniści imponują Ślimakowi?
a) jak umieją organizować pracę?
b) jak układają się ich wzajemne stosunki?

- ...) jakie wrażenie sprawia ich nabożeństwo i śpiew chóralny?
- VIII 10. Co spowodowało wrogi stosunek kolonistów i Ślimaka do siebie; w czym się ich wzajemna niechęć wyraziła?
11. Kto winien był śmierci małego Staśka?
- IX 12. Wśród jakich okoliczności zagroda Ślimaka traci kolejno: krowę, dziewczkę i parobka?
13. W czym tkwi niesprawiedliwość smutnego losu owczarza?
- X 14. Jakie nowe kłęski doprowadziły Ślimaka do pragnienia pozbycia się ojcowizny?
15. Do czego zobowiązała go umierająca żona?
16. Skąd przychodzi ratunek w chwili ostatecznego pogwałcenia Ślimaka?
- XI 17. Jak układają się stosunki między Ślimakiem a sąsiedzką gromadą?
18. Co stanowi w oczach całej wsi zasługę Ślimaka?

ZADANIA.

- I. Chłop polski według „Placówki”.
II. Życie wsi polskiej pod zaborem rosyjskim (stosunki z dworem, plebanją, karczmą, przedstawicielami władzy i sąsiadami).
III. W czym tkwi siła kolonistów Niemców?
IV. Ojcowizna w pojęciu dziedzica, chłopca i jego żony, Niemca.

ANDRZEJ RADEK

St. Żeromskiego

- I 1. Jak się przedstawiała szkoła w Owczarach, kto był jej kierownikiem i jaki uprawiał sposób nauczania?
- II 2. Jaki był przebieg i jakie miała następstwa wizyta dyrektora?
- III 3. Dzięki czemu udało się p. Borowiczowej umieścić syna w gimnazjum?
- IV 4. Jakie typy ludzi poznajemy na stacji u „Przepiórzycy”?
- V 5. Jak przyszły Marcinkowi pierwsze chwile zżywania się ze szkołą i ze stacją?
- VI 6. Z czego możemy sądzić o wzajemnym stosunku Marcinka i jego matki?
- VII 7. Pod jakim względem śmierć matki ujemnie się odbiła na życiu syna?
8. Jakiej sceny świadkiem był Marcinek, gdy spóźnił się do kościoła?
- VIII 9. Jaką galerję pedagogów posiada gimnazjum w Klerykowie?
- IX 10. Pod wpływem jakich okoliczności zbudziła się żywa pobożność w sercu Marcinka?
- X 11. Gdzie Marcinek spędza wakacje po ukończeniu IV-ej klasy i jakich tam ludzi poznaje?

- XI 12. Czy zmiany w personelu nauczycielskim i wzmożony ucisk narodowościowy odbiły się na postępowaniu Marcinka i w jaki sposób?
- XII 13. Kto to był Andrzej Radek, skąd i pociągiem przybył do Klerykowa? Co musiał cierpieć od kolegów, jaką przysługę wyświadczył mu Borowicz?
- XIII i XIV 14. Jak się przedstawiało życie umysłowe uczniów klas wyższych, a zwłaszcza Marcinka Borowicza?
15. Czy nurtujące wśród tej młodzieży prądy miały zabarwienie narodowe?
16. Kto to był Walczak i jaki go los spotkał?
- XV 17. Pod jakim względem wpłynął na kolegów przybyły z Warszawy Zygier?
- XVI 18. Jak odbywano zebrania w celu potajemnego kształcenia się w przedmiotach ojczystych i jak oszukiwano czujność władz?
- XVII 19. Dlaczego uczucie Marcinka dla „Biruty” było tak beznadziejne?
- XVIII 20. Jak się czuł Marcinek, powróciwszy po otrzymaniu matury z wakacyj do Klerykowa?
21. W kim znalazł i odczuł moralną dźwignię?

ZADANIA.

- I. System szkolny zaboru rosyjskiego na podstawie „Andrzeja Radka”.
- II. Środki rusyfikacyjne i ich skuteczność.
- III. Stosunek młodzieży a starszego pokolenia do zaborców.

IV. Rozwój życia duchowego Marcinka Borowicza.

V. Wyjaśnić znaczenie podwójnego tytułu powieści: „Syzyfowe prace czyli Andrzej Radek“.

VI. Charakterystyka porównawcza Borowicza i Radka. (W czym się wzajemnie uzupełniają ich charaktery).

P 761

Wydawnictwa Szkolne KSIĘGARNI J. LISOWSKIEJ

- * Baczyński St. „Historje o szczęściu i cności”. Grecja
— Rzym. Z 10 rycinami według drzeworytów
XVI-go wieku. 4.—
- „Słowacki Juljusz” —.90
- „Mickiewicz Adam” —.60
- „Kraasiński Zygmunt” —.50
- * Baczyński St. Literatura Polski porozbiorowej XIX
i XX wieku zeszyt I. Pogląd na wiek XVIII”.
Utwory okresu przed Mickiewiczowskiego. —.75
- * — Zeszyt II. Poezja i powieść w. XIX do Fr.
Skarbka. —.90
- Baumfeld G. „Wesele St. Wyspiańskiego”. Objasnienia
przy czytaniu dla szkół i uniwersytetów lu-
dowych. —.30
- Lisowski H. prof. Zasady arytmetyki ogólnej. Teorja,
obejmująca całokształt arytmetyki wyd. 2. 1.—
- Wzory matematyczne, wyd. 6-te. 1.—
- zober St. Prof. Pisownia polska, jej historia, uza-
sadnienie i prawidła. —.70